



**Cl. Viri Valerii Andreæ Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XII. De causa proprietatis & possessio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](#)

De causa proprietatis & pos-
sessionis.

TIT. XII.

Incidit quoque frequenter quæstio in-
ter Actorum & Rem, de causa pro-
prietatis & possessionis instituenda,
instruenda, definienda, utrum simul
in eodem judicio proponi possit,
an verò singulæ causæ singulis ju-
dictis tractandæ sint.

Quæ dicitur causa proprietatis?

In qua principaliter agitur de pro-
prietate seu dominio, vel quasi domi-
nio, quando scilicet Actor contendit
se esse dominum rei controversæ, Reus
verò è contrario negat; & hoc appella-
tur judicium petitorum.

c. 4. b. t.

Quæ possessionis?

In qua principaliter agitur de pos-
sessione, vel quasi, velut inibi Actor
contendit, possessionem rei esse sibi re-
stituendam, & Reus negat; quod vo-
catur judicium possessorum.

Quid est possessio?

Est jus reale insistendi vel incumben- d. 6. 4.

F 7 di

134 *Decas. propriet. & poss.*
di rei corporali, sive mobilis sive immo-
bili. *Ius*, inquam, *reale insistendi*, &
quia non statim qui rem aliquam di-
tinet, ejus rei possessor dicendus est; l
enim commendatarius, depositarius
inquilinus atque colonus, quam-
rem detineant & occupent, non ten-
dicuntur possidere: quia non habe-
jus aliquod insistendi rei, sed tantum
jus personale ex contractu. Dicitur
corporali; quia rei incorporalis prop-
loquendo nulla est vera possessio, &
dicuntur hujusmodi res tantum quae
possideri.

ciz. b. t.

Quotuplex est possessio?

Triplex. Naturalis tantum, Civilis
tantum, Naturalis & Civilis simul.

Naturaliter tantum possidere dicitur
qui rei alicui incumbit, quam eadem
aliquis alius possidet civiliter.

Civiliter tantum, qui à re corpore
discedens, animo possessionem terret.
Ut qui ad nundinas profectus est, ut
l. 6. §. qui lo in possessione fundi reliquo, quem
ad nun- eo absente alius aliquis forte occupa-
dinas. D. vir. Hic absens dicitur civiliter tantum
De acq. possidere: is autem, qui eo absente
poss fundum occupavit, *Naturaliter & civi-*
liter simul rem possidet, quam scil. alius
nullus ullo modo detinet, aut posside-

241

Quot modis agitur de possessione?

Tribus; atque ita triplex est judicium possessorium: vel enim agitur in interdicto adipiscendæ possessionis, vel ^{Instit. de interd.} retinendæ, vel recuperandæ, quæ pleniū alibi explicantur.

In hoc iudicio possessorio quis est iudex competens?

Non convenient hīc Dd. Sunt qui possessorum retinendæ & recuperandæ possessionis ad judicem sacerdotalem spectare volunt, etiam cum de possessione beneficiorum Ecclesiasticorum, juris decimarum, & juris patronatus agitur ea ratione, quod possessorum rei spiritualis non sit quid spirituale, sed temporale, & potius in facto quam in jure consistit. Et hanc sententiam usus ^{Vide Val-} ^{lens. hic} ^{§. 3.} judiciorum in Gallia ac Belgio ferè passim recepit; quamvis contraria de jure verior appareat.

Potestne judicium possessorium & petitorum cumulari, id est simul tractari causa possessionis & proprietatis?

Utrumq; hoc judicium ab initio simul proponi, tractari & finiri posse, eoram uno codēq; judice, & adversus eundem adversariū rescriptum est. Non ob.

136 De caus proprie*t*. Et pos.

et. 1. 4. Et
6. b. t. l.
18. De vi
Et vi
arm. l.
43. §.
quoties
De R. I.
l. Natu.
raliter. §.
nihil
commu-
ne. D.
De acq.
poss.

obstante regulâ , quod. quando alio
competunt plures actiones ejusdem re-
nomine, una aliqua eligenda sit, & uni-
tantum exerciri oporteat, quia regulâ
illa accipienda. quando plures actions
competunt ad unam & eandem pro-
sus rem. Hic autem duæ quidem sunt
actiones, sed quæ competunt ad diver-
sa, nimisrum possessorium ad possesso-
nem , & petitorum ad proprietaten-
seu dominium : at qui possessio & do-
minium nihil commune habent. Do-
inde interest Reip. minilites, quem
admodum hic fieri videmus , quia ei
pluribus sit una. Et de hoc minor diffe-
citas est , quando causa proprietatis
concurrit cum possesso adipiscendi
& recuperandæ , respectu diversorum
possessionum.

Quid si causa proprietatis seu petitorius
concurrat cum possesso re-
tinenda?

Vid. Val-
len. b. §.
4. nn. 3.
Et seqq.

Etiam eo casu cumulationem af-
mitrendam, respectu ejusdem possesso-
nis, verior sententia est.